

GUBICI ODOJAKA PO DANIMA DOJENJA U ZAVISNOSTI OD NJIHOVE ŽIVE VAGE 4. DANA ŽIVOTA

Nada Pešić, Andelka Eljuga, Branka Kovačić, Z. Ferić, M. Sviben

Böhm i sur. (1971) izvijestiše da su anomalije u razvoju prasadi uzrokovale 37,44% svih gubitaka odojaka do 28. dana starosti. Pri tome je najviše praščića bilo izgubljeno, jer su pri prasenju bili suviše lagani, lakši od 800 grama. Gubici takve prasadi činili su 21,40% svih gubitaka tijekom dojenja. Gnječenje i gaženje bili su uzrocima gubitaka 24,36% odojaka. Zbog tih je razloga u prva tri dana života bilo izgubljeno 62,97%, a od 4. do 28. dana života tek 37,03% praščića.

Radi toga da utvrđimo da li su gubici prasadi do odbića bili uvjetovani njihovom životom vagom 4. dana života i kakav je raspored gubitaka tijekom dojenja poduzeli smo istraživanja u kojima smo vagnuli 544 odojaka Svinjogojske farme Darda pasmine veliki jorkšir ili križanaca te tijekom dojenja do 21. dana života bilježili kojega su dana bili izgubljeni. Podatke o živim vagama odojaka 4. dana života obradili smo statistički postupcima uvedenima u Zavodu za stočarstvo Veterinarskoga fakulteta u Zagrebu na temelju radova Tavčara (1964) te Snedecora i Cochra na (1979). Ustanovili smo za živu vagu odojaka 4. dana života (kg):

X_{\min}	X_{\max}	$M \pm t_{0,05} s_M$	s	$v\%$
0,7	3,2	$2,090 \pm 0,033$	0,407	19,47

Do 21. dana života uginulo je 65 odojaka ili 11,95% živih 4. dana života. Odojci su uginuli 5, 6. i 7. dana života u 75,38% slučajeva, a u 24,62% slučajeva 14, 15, 16. ili 17. dana života.

Tipične vrijednosti za živu vagu odojaka 4. dana života kretali su se od 1,7 do 2,4 kg. Toliko teških odojaka bilo je 320 ili 58,82%. Od njih su do odbića 21. dana života uginula 24 ili 7,50% živih 4. dana života.

Težih atipova od 2,5 do 3,2 kg bilo je 4. dana života 38 ili 6,98% svih vagnutih praščića. Od njih je uginuo jedan odojak ili 2,63% prasadi atipično teške 4. dana života.

Lakših atipova od 0,7 do 1,6 kg bilo je 186 ili 34,19% odojaka živih 4. dana života. Od takvih je praščića do 21. dana života uginulo 40 ili 21,50%.

Rad je bio pokazan kao poster 51. zainteresiranim učesnicima VI kongresa veterinara i veterinarskih tehničara Jugoslavije — Zagreb, 7—9. 10. 1987.

Nada Pešić, dipl. inž., Andelka Eljuga, dipl. inž., Branka Kovačić, dipl. inž., Zdravko Ferić, dipl. inž. — »Belje« PIK, Svinjogoštvo — Darda; dr. Marijan Sviben — Veterinarski fakultet, Zagreb.

Uginulo je odojaka:

Žive vase (kg)	%	Prosječno starih (dana)
0,767	50,00	6
0,953	47,06	6
1,173	23,08	7,50
1,334	18,87	9,00
1,543	15,48	7,08
1,753	8,33	8,00
1,960	8,82	9,44
2,154	3,90	8,33
2,338	8,89	13,00
2,547	0,00	—
2,725	8,33	14,00
2,960	0,00	—
3,200	0,00	—

Odojaka koji su 4. dana života bili lakši od 1000 grama bilo je 14 (2,57% svih) i od njih je uginulo 7 ili 50% u prosječnoj starosti 6 dana.

Odojci uginuli 5, 6. i 7. dana života bili su 4. dana teški prosječno 1,447 kg.

Prosječna živa vaga odojaka uginulih 14, 15, 16. i 17. dana života iznosila je u prosjeku 1,856 kg.

Očito je da su gubici odojaka do 21. dana života bili uvjetovani njihovom životom vagom 4. dana života. Gubici su bili raspoređeni od 5. do 7. pa u manjem broju slučajeva od 14. do 17. dana života. Prije su ugibali lakši, a teži odojci kasnije. Navedeno je od značenja za poduzimanje mjera u cilju sprečavanja gubitaka prasadi za vrijeme dojenja.

LITERATURA

1. Böhm, O., A. Štěbe, L. Šenk, F. Černe, M. Janc, D. Šabec, A. Bajt, M. Janežič: Bolesti i zdravstvena zaštita svinja u velikim svinjogojstvima. Biblioteka SVIND, kolo II, svezak 1. Centar za svinjogojstvo. Institut za fiziologiju i patologiju animalne proizvodnje. Veterinarski fakultet. Zagreb, 1971.
2. Snedecor, G. W., W. G. Cochran: Statistical Methods. Sixth Edition. Tenth Printing. The Iowa State University Press. Ames, 1979.
3. Tavčar, A.: Biometrika u poljoprivredi. Znanstvena poljoprivredna knjižnica Svezak 3. Nakladni zavod Hrvatske. Zagreb, 1946.